

Jan Szczepan Otrębski
Życie i dzieło (1889 – 1971)

Magdalena Gawrońska-Garstka

**Jan Szczepan Otrębski
Życie i dzieło (1889 – 1971)**

Poznań 2014

Projekt okładki:
Wydawnictwo Rys

Na stronie frontowej okładki: prof. dr hab. Jan Szczepan Otrębski

Fotografia Profesora Jana Szczepana Otrębskiego
została ofiarowana przez Jego córkę, Helenę Otrębską-Ilczuk,
pani dr Magdalenie Gawrońskiej-Garstce

Copyright by:
Magdalena Gawrońska-Garstka and Wydawnictwo Rys

Wydanie I, Poznań 2014

ISBN 978-83-63664-65-7

Wydanie:

Wydawnictwo Rys
ul. Różana 9/10
61-577 Poznań
tel./fax 048 61 833 16 03
kom. 600 44 55 80
e-mail: rysstudio@o2.pl
www.wydawnictworys.com

Spis treści

Wstęp	7
I. Młodość i początek kariery naukowej Jana Otrębskiego	11
Z Uniwersytetu Warszawskiego do Lipska	15
Otrębski nauczycielem w gimnazjum kaliskim. Doktorat.....	17
Rys historii Uniwersytetu Wileńskiego	19
Na Uniwersytecie w Wilnie.....	38
II. Działalność Jana Otrębskiego na USB w Wilnie.....	45
Praca dydaktyczna na USB.....	48
Działalność naukowa Profesora.....	55
Dodatkowe obowiązki Profesora.....	58
Jan Otrębski i autonomia Uniwersytetu.....	62
Powszechne Wykłady Uniwersyteckie (PWU)	65
Działalność w instytucjach naukowych.....	66
Otrębski i „Szubrawcy”	70
Z życia prywatnego	72
Profesor w czasie wojny.....	75
III. Okres powojenny w życiu i pracy naukowo-dydaktycznej	
profesora Jana Otrębskiego.....	83
Z historii Uniwersytetu Poznańskiego.....	83
Jan Otrębski w Poznaniu. Sytuacja bytowa.....	90
Naukowa działalność Profesora na Uniwersytecie w Poznaniu	95
Katedra Filologii Bałtyckiej	96
Katedra Filologii Słowiańskiej	98
Działalność dydaktyczna Profesora Otrębskiego	98
Udział w pracach organizacyjnych Uniwersytetu	104
Głos w sprawie Zakładu Fonograficznego	107
Nagrody i odznaczenia	111
Praca w strukturach PTPN.....	113
Profesor redaktorem	115
Kontakty ze światem naukowym.....	119
Profesor na emeryturze.....	121
IV. Dzieło i szkoła.....	131
Językoznawstwo na przełomie XIX i XX wieku.....	131
Z historii stosunków polsko–litewskich	144
V. Lituanistyka – tradycja badań	149
O języku litewskim.....	149

Badania lituanistyczne Jana Otrębskiego	153
Mickiewicz i jego (?) <i>Dajny litewskie</i>	157
Prace nad Biblią Chylińskiego	159
Wschodniolitewskie narzeczce twereckie	160
Sukces i sława. Fundamentalne dzieło – <i>Gramatyka języka litewskiego</i>	164
Jubileusz wybitnego lituanisty.....	172
Badania porównawcze języków	174
Język litewski a polszczyzna wileńska	176
W sprawie Jaćwingów i Prusów	185
Badania onomastyczne	195
Badania etymologiczne.....	210
VI. Badania indoeuropeistyczne Jana Otrębskiego	217
Rozwój gramatyki porównawczej	217
Kilka słów o sanskrycie.....	221
Nauczyciel i mistrz	224
Łacina historyczna i sanskryt	238
Badania etymologiczne Profesora	249
VII. Jan Otrębski – sławista i polonista	253
Derywacja czy kontaminacja?	253
Badania etymologiczne.....	259
Polski pełnogłos i zdrobnienia.....	292
Prace onomastyczne. Nazwy miejscowe i wodne	296
Wokół nazwy Słowian	303
Dobrawa czy Dubravka?	312
Wokół polskich imion.....	315
O pochodzeniu t.zw. Baudouinowskiej palatalizacji w językach słowiańskich	317
Słowo w sprawie Słownika Lindego	325
Wokół nowej zmiany pisowni polskiej – polemika	327
Język rosyjski w badaniach językoznawczych Jana Otrębskiego	330
Jan Otrębski a językoznawstwo materialistyczne	332
VIII. Uczniowie i współpracownicy Jana Szczepana Otrębskiego.	
Szkoła badawcza	339
Nauczyciel i Mistrz	339
Zakończenie	373
Bibliografia prac Jana Szczepana Otrębskiego	377
BIBLIOGRAFIA.....	397
Jan Szczepan Otrębski – his life and work 1889 – 1971. Summary.....	427